

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER.....	IX
GİRİŞ.....	1

Birinci Bölüm

ULUSLARARASI HUKUK VE AB DÜZENLEMELERİ KAPSAMINDA SAĞLIK HAKKI

I. Uluslararası Düzenlemeler Çerçevesinde Sağlık Hakkı	9
1. İnsan Hakları Evrensel Beyannameesi Çerçevesinde Sağlık Hakkı.....	10
2. Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme	11
3. Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme	13
II. Bölgesel Düzenlemeler ve Sağlık Hakkı.....	15
1. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi.....	16
2. Avrupa Sosyal Şartı	20
3. Avrupa Konseyi'nin Diğer Düzenlemeleri Kapsamında Sağlık Hakkı	22
a. İnsan Hakları ve Biyotıp Sözleşmesi.....	25
b. AK'nin Diğer Düzenlemeleri.....	29

III. BM ve Dünya Sağlık Örgütü'nün Sağlık Hakkı ve Sağlık Hukuku Açısından Konumları ve Rollerini.....	31
1. BM.....	32
2. DSÖ	36
IV. Avrupa Birliği (AB) ve Düzenlemeleri Kapsamında Sağlık Hakkı	39
1. ABA ve Sağlık Hakkı	47
2. ABİA ve Sağlık Hakkı	48
3. Diğer Düzenlemeler Kapsamında Sağlık Hakkı.....	52
V. COVID-19 Pandemisi Ekseninde Sağlık Hakkı.....	54
VI. Aşı Pasaportu Uygulaması	57

İkinci Bölüm

SAĞLIK HAKKINI KORUYAN TEMEL HAKLAR

I. Özel Yaşamın (Vücut Bütünlüğünün) Korunması Kapsamında Sağlık Hakkı	65
1. Normatif Temel ve Koruma Alanı.....	67
2. Pozitif Yükümlülükler	73
a. Pozitif Yükümlülüğün Maddi ve Usulü Yönü.....	74
b. Engellilere İlişkin Yükümlülükler	78
3. Hakkın Koruma Alanına Yönelik Müdahaleler.....	82
a. Tıbbi Müdahaleler	82
b. Hastanın Bilgilendirilmiş Rızası (Aydınlatılmış Onam)	92
4. Meşru Amaç.....	98
5. Zorunlu Tıbbi Müdahale Örnekleri.....	98
a. Zorunlu Aşı.....	99
i. Yasal Dayanak.....	102
ii. Meşru Anayasal Amaç.....	103
iii. Ölçülülük / Demokratik Toplum Düzeninin Gereklere	104
b. Doğum Yöntemleri	110

c. Ceza Soruşturması Önlemleri.....	110
d. Cinsel Kimlik ve Yönelimin Korunması	111
e. Kastrasyon ve Sterilizasyon	114
II. Yaşama Hakkı Kapsamında Sağlık Hakkı.....	118
1. Normatif Temel ve Koruma Alanı.....	118
2. Negatif Yükümlülükler	123
a. Silahlı Güç Kullanımı.....	124
b. Olay Örnekleri	126
3. Pozitif Yükümlülükler.....	129
a. Kötü Tedavi ve Tıbbi İhmale Karşı Koruma Yükümlülüğü	133
b. Toplumsal Olaylarda Tedbir Alma Yükümlülüğü	139
c. Bireyi Kendi Yaşamına Yönelik Öldürücü Eylemlerine Karşı Koruma Yükümlülüğü	140
4. Usulü Yükümlülükler	142
a. Etkili Soruşturma İlkeleri.....	149
b. Cezai Soruşturmadaki Eksiklikler.....	152
i. Adli Tıp Kurumu (ATK) Raporundaki Eksiklikler.....	152
ii. Soruşturmanın Bağımsız Olmaması	153
iii. Soruşturmanın Etkili Olmaması	155
c. Soruşturma İzni	157
d. Yaşam Hakkının Usul Boyutuna İlişkin Bir Örnek: Göz yaşartıcı gaz kullanımı	160
III. Aşağılayıcı – İnsanlık Dışı Muamele / İşkence Yasağı (AİHS md. 3 / AY md. 17/3)	161
1. Normatif Temel ve Koruma Alanı.....	161
2. Negatif Yükümlülük	165
3. Pozitif Yükümlükler.....	166
a. Etkili Soruşturma Yükümlülüğü: Kötü Muamele Yasağının Usul Boyutu.....	167
i. Tüketilmesi Gereken Yargı Yolu	172
ii. AYM İçtihadından Örnekler	176

b. Koruma Yükümlülüğü: Pozitif Yükümlülüğün Maddi Boyutu.....	179
c. Ceza İnfaz Kurumlarındaki Vakalar.....	184
d. İltica ve Sınır Dışı Edilme İşlemleri.....	190
e. Yakalama ve Gözaltı İşlemleri	192
f. Biber Gazı Kullanımı.....	202

Üçüncü Bölüm
SAĞLIK ALANINA İLİŞKİN ÖZEL
SORUNLAR

I. Modern Biyotıp ve Bioteknik Alanında Sorunlar	209
1. Yumurta ve Sperm Bağışı Yasağı.....	209
2. Klonlama ve Embriyonik Kök Hücre Üretimi	213
3. Genetik Tarama	216
4. Ceninin Yaşama Hakkı.....	220
II. Ötanazi.....	227
SONUÇ	233
KAYNAKÇA	237